

Femte roten, tomt 10

Fel text" Skannas

Kvarteret Härbärgen Femte roten 10 från 1671
Sunnan Stora Hamnen, Östan Lilla Östra
Hamnen Tills, med 5.9 S.Hamngatan 45,
Fredsgatan 2

Kvarteret

de roten 1637–57v Femte roten 10
Åttonde roten 1657h–1670 Östli-
gaste delen av Södra Hamngatan.

Från 4.47: Avsevärt framgångsrika-
re var Lars Gothéns andre son
supercargören Anders Gothin,
död 75-årig 1694, som enligt **Ola'n**
åren 1750–85 företog åtta Kinaresor
i Ostindiska Kompaniets tjänst.
Med sin hustru Christina Margareta
Gadd, död 1783 hade han sönerna
supercargören Lars Gothin, född
1750 och handelsmannen Jacob
Gothin, född 1762, som fick bur-
skap 1799. Anders Gothéns dotter
Christina Gothin, född 1765, död
13.11.1825, gifte sig 1765 med
grosshandlare John Hall d.ä., född
15.2. 1735, död 2.10.1802. Hon är
känd icke blott som mor till den
olycklige John Hall d.y. utan också
som föremål för Venezuelas fri-
hetshjälte general Francisco de Mi-
randas intensiva uppvaktning. An-
ders Gothén var bosatt 5.10, mot-
svarande nuvarande Södra Hamnga-
tan 45.

Göteborgs tomtägare 1637-1807 Sjuttonde
roten 1637-57v Åttonde roten 1657h-70

Här eller i granngården väster oavbruten följd: härom, bodde fällberedare

Casper Meyer; Casper Fellberedare 5.10

1637 - 39 : 4 mantal... änkan 1640: 1 mantal En av Casper
fällberedares gårdar såldes till grannen i väster herr Wedke
Deliingghausen för 400 rdr, Huseköpspenning 8 rdr betalades 11.10.
1647

Christian Meier 1645:1, 1646, 1648: 4 mtl

Johan Felberedare 1641:2 mantal, Hade enligt K 20ölö 1640 nästflrleden julehelg nattetid mellan andra och tredje dagen gått till Anna Larses hus och där sönderslagit fönstren och stigit på taket och nedrivit några stenar av skorstenen

Peder Cardiwansberedare 1648 :3 1642: 5 mtl, 1643 -44: 6 mtl, 1645 -46 mtl,

Hinrich Nötebom l Nötenbaum R17 1644 -45 24.5.1646 mot 3 mantal Gbg K
Joakim Feugd.

Mårten Felbereder 1649 - 50, 1652, 1654 -55: 2 mtl, 1651, 1653: 3 mtl, 1656 -57v (VIII), 1657h: 1.4 1658: 3 1659 - 62: 2 1663: 2 1666 -77

Mårten fällberedare omtalas i sjuttonde roten 1649 -55. Den 25.9.1654 betalade Mårten fällberedare 6 d smt (i huseköpspenning) för hustru Ingrid Adrians gård (förmodligen hade hon erhållit den i skuldbetalning.) Vid underrätten mötte mästare Mårten fällberedares hustru i kravmål Maria Mikaelssdotter den 20.11.1667. Maria ville svara Mårten fällberedare själv, ej hans hustru. Båda parter befalldes att " uppå ett stycke papper, den ena, vad levererat är, och den andra, vad uppbyret är , anteckna"

Enligt resolutionsboken den 13 juli 1671 anklagade stadens skult Anders Bengtsson skriftligen *sämskmakaren Martin Schmitt* för att han mot senatens uttryckliga förbud hade sköljt gethår i den rinnande bäcken "östan till i staden under vällen". Martin Schmitt, som inte hade lyckats bevisa sin uppgift, att skulten eller någon stadstjänare förföljt hans folk hem till hans hus med hugg och slag, gjorde avbön och slapp för denna gångs skull undan med en korrektion och varning. Han befalldes också att " avskaffa sin rädda, vilken han utur sina kar in till hamnen liggandes haver, fyllandes därmed hamnen med orenlighet" Skulten befalldes att ta itu med alla sådana räddor i staden som " utur orenlige rumm förnimmes vara". Det var omsorgen om dricksvattnet, som föranledde dessa tidiga

mi1

Martin Schmitt, som den 31.10.1647 hade gift sig med *Margareta (Ruters) Rutter*, bör ha varit mag eller svåger till den fällberedare Johan Rutter, som var Hans Thiels mag och som 1642 flyttade härifrån sjuttonde roten till elfte roten. Johan Rutter bodde där 1655 men flyttade sedan till Vänersborg.

Den 11 jan 1677 avled Mårten Schmitt, borgare och sämskmakare ("Sämisch Gerber"). Hans änka köpte en gård på Kyrkogatan av Nils Mårtensson Kock och uppbjöd den den 10.3.1681. Hon begravdes 67 år gammal den 10.3.1689.

Anders Bengtsson 1670

Gården här vid Stora Hamnen övertogs av (sonen)

fällberedaren Johan Schmitt 1679 -81 -1726

Denne gifte sig den 3.9.1678 som "vitgarvaregesäll" med jungfru Catharina *Lohman*. Johan fällberedare vände sig vid kämnärsrätten i oktober 1699 mot sin gesäll Anders Pehrsson som av "egen motvillighet och utan orsak" ville övergiva sin mästare som skriftligen sagt huru hans ruin skulle följa om hans endaa gesäll skulle lämna hans tjänst, då han hade åtskilliga skinn i arbete för annat gott folk. Gesällen hade hört att mästare Johan blott ville betjäna sig av honom en kort tid och sedan överge honom under den svåraste tiden. Gesällen tänkte sätta upp eget. Men då detta ej kunde ske så snart dömdes han att stanna kvar till Kyndelsmäss mot sin vanliga veckolön.

Han pantsatte den 21.1.1697 (samt 1699) för lån i banken sin gård mellan doktor Bromelius i väster och jungfru Agneta Bryggare i öster. Hans hustru begravdes 70 år gammal 3.4. 1727 och han själv den 7.2.1729. En hans son Johan Johansson Schmidt, född 13.1.1694 ("fadern borgaren och mästaren av sämskmakareambetet Johan Schmidt, modern hustru Catharina Liman") fick bördsbrev 1712 (reg.19.3.s.å.) eftersom han ville bli sadelmakare. Men redan den 22.3.1726 hade fällberedaren Johan Schmitt för 1 500 d smt sålt hus och gård mellan rådmann Olof Häger i öster (bör vara väster 1) och kommissarie Carl Sjöberg i väster (öster 1) till

handelsmannen *Olof Holmgren*,

som första resan 28.3.1726 uppbjöd hus och gård vid Stora Hamnen, som han tillhandlat sig av fällberedare Johan Schmitt för en summa av 1 500 d smt plus 200 d smt diskretion.

Följande biografi ges i Wilhelm Berg II vol 5 -6 sid 173: Olof Holmgren, f omkr 1679 (var 1739 över 60 år. borgare 1720, begr D 22.2.1754) Handelsman. Hade tobaksfabrik (hade 1730 skrivaren Nils Nordal, tobaksspinnaregesäll Anders Dahlin). 1732 löjtnant av III komp av borgerskåpetskar. Hans testamente är daterat 5.1.1754 och bou efter honom gjordes 23.2.1754. Gift med Christina *Ludolff*, död 12.10.1741 (begr D 18.10.1741). dotter av handl. o rådmannen i Vänersborg Christian Ludolff. Vid bouppteckning efter henne 29.12.1742 var behållningen 36 131 d smt därav hus och gård vid Stora Hamnen mellan avlidne rådmann Hägers i väster och doktor Boethius i öster med spisar, spjäll, kakelugnar, fönster. tapeter samt en välvd och 2 björkekällare (såld på auktion 1754) m m 2)

Dottern *Cajsa Magdalena* var 1737 g.m. rådmannen i Vänersborg *Jacob Fredrik Neuman*, som 1755 ägde gården. *Jacob Fredrik Neuman* var son till den gamle Georg Fredrik Neuman och hade 1737 ogifta system Barbara Greta N. Han var första gången gift *Anna Danielsdotter Ekman*, död i jan. 1736

Efter *Jacob Fredrik Neumans* död okt 1758 övertogs gården av dottern *Cajsa Maria* och hennes man jägmästare *Christoffer Carlsson Geijer*. Dessa sålde den för 8 800 d smt den 6 mars 1761 till handelsmannen *Volrath von Öltken*, vilken den nästföljande april sålde den till handelsmannen herr *John Hall*, som i sin tur avstod samma hus och gård den 1.8.1761 emot återfående av köpeskillingen 8 800 d smt till *supercargören vid Svenska Ostindiska Kompaniet Anders Gothén*, som den 15.11.1762 lät första gången uppbjuda ett vid Stora Hamngatan mellan Fru Inspektorskan *Neumans* och Fru *Boethius* gårdar beläget hus och gård

Jacob Fredrik Neumans son Olof berättade i ett brev daterat 24 mars 1763 att hans sal morfar *Olof Holmgren* lämnat sin gård i staden vid Stora Hamnen i arv till *Olofs* far *Jacob Fredrik Neuman* och gården hade efter *J F N:s* död tillfallit system *Cajsa Maria Neuman* gift jägmästare *Christopher Carlsson Geijer*, som sålt det för 8 800 d smt. *Olof* ville som rätta bördeman lösa det av ägaren *supercargeuren Anders Gothén*, vilket icke lyckades honom. *Olof* fick burskap på trähandel 1760.

Anders Gothén ägde 5.10, värderad 2 333 rdr specie. och belägen mellan vågmästare *Johan Barthengren* i öster och änkefru *elisabet Neuman* i väster den 18.11.1783 vid bou efter hustrun *Margareta Elisabeth Gadd*, död 26.3.1783, då behållningen var 9 000 rdr specie. Dottern *Christina*, död 13.11.1825, gifte sig 1765 med grosshandlare *John Hall d.ä.*, f 15.2.1735, död 2.19.1802 (*Berg II* , vol 3 -4. sid 418).

XX

